

Vet du hva nabovirkingsmheden din driver med?

Når flere virksomheter er samlet innenfor et lite geografisk område, er det viktig at de kjenner hverandre.

Vet *du* hva nabovirksomheten gjør?

Hva gjør du hvis det skjer noe uforutsett hos nabovirksomheten?

Hva gjør nabovirksomheten hvis det skjer en ulykke hos deg?

Hvordan kan dere sammen forebygge uønskede hendelser?

Er dere rustet til å håndtere eventuelle ulykker sammen?

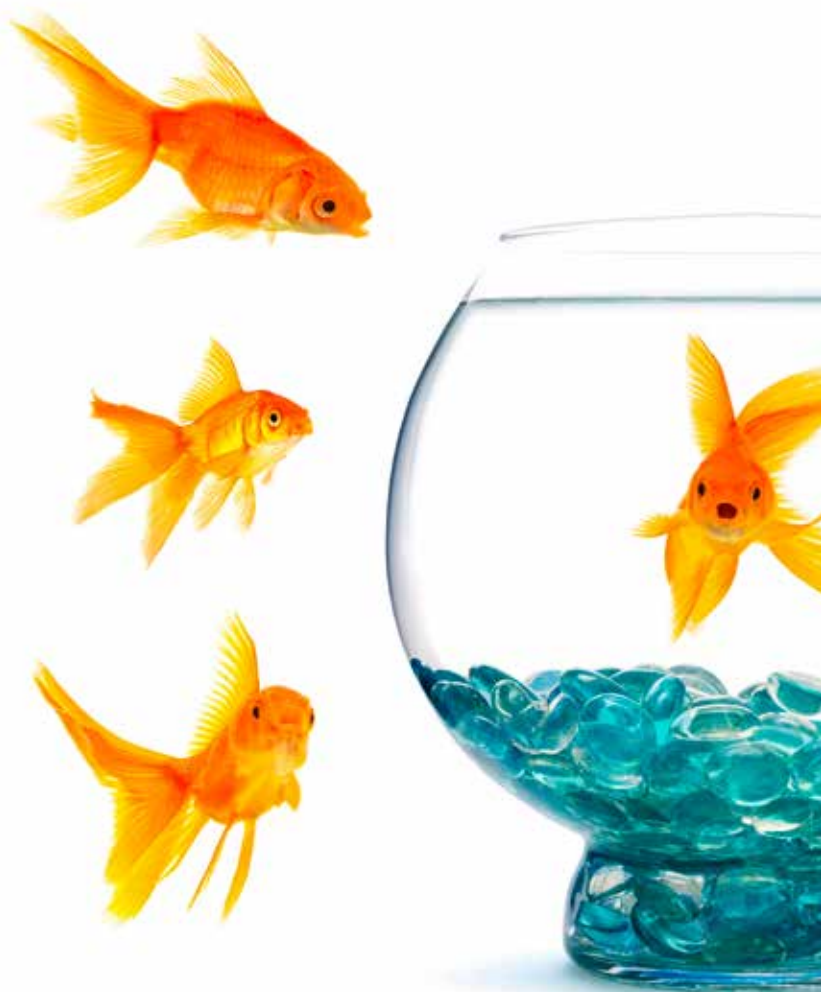
Nabovirksomheter kan drive med høyst ulike aktiviteter og ha ulike produksjonsprosesser. Hvis det skjer en ulykke hos den ene, kan det fort få store konsekvenser for nabovirksomheten. Med andre ord: Hvis du ikke kjenner nabovirksomheten og ikke vet hvilke aktiviteter den driver med, kan du få en svært ubehagelig overraskelse den dagen noe går galt. Derfor er behovet for samarbeid regulert i HMS-regelverket.

Internkontrollforskriften §6 stiller krav til samordning. Det innebærer blant annet at nabovirksomheter skal inngå skriftlige avtaler om forebyggende HMS-tiltak for felles aktiviteter og områder når risikoen tilsier dette. De skal også utarbeide beredskapstiltak ved ulykker som kan få følger for flere virksomheter.

Hva er samordning?

Samordning betyr samarbeid. Det begynner med at noen snakker sammen.

En prat med nabovirksomheten behøver ikke alltid være lett, men det er like fullt et godt sted å starte. Når vi snakker om samordning i denne sammenheng, betyr det å snakke med hverandre om hvordan dere kan forhindre hendelser og ulykker som rammer naboer og felles områder. Samordning er nødvendig når risikoen virksomhetene påfører hverandre, blir stor nok.

Hvordan samordne internkontrollen?

Internkontrollforskriften krever at dere lager en skriftlig avtale som forplikter dere til å samarbeide om felles forebyggende HMS- og beredskapstiltak når risikobildet tilsier det. Tiltakene skal minske risikoen for og følgene av hendelser og ulykker som kan påvirke flere.

En slik avtale kan for eksempel inneholde:

- en oversikt over hvilke områder og/eller aktiviteter som inngår i samordningsansvaret
- en oversikt over de virksomhetene avtalen gjelder for
- en beskrivelse av den risikoen de ulike virksomhetene kan utgjøre for andre virksomheter
- en beskrivelse av hvordan samordningen skal fungere for eksempel ulike roller, ansvar og informasjonsflyt
- en oversikt over rutiner og prosedyrer de enkelte virksomhetene skal forholde seg til

Hvorfor skal dere samordne aktivitetene/internkontrollen?

Når flere virksomheter ligger tett ved hverandre, kan en hendelse som starter i det små, fort bli en stor og alvorlig ulykke hvis det ikke handles raskt. En brann i en bygning er dramatisk nok. Er det gass i bygningen eller i nabobygningen, kan konsekvensene fort bli mye større.

Hvordan kan vi samarbeide for å hindre at en liten hendelse utvikler seg til en stor ulykke?

Eksempel 1: Industri

Det siver røyk fra et lager på den andre siden av veien. Brenner det? Eller er det gass? Er gassen i så fall giftig? Har de som jobber der, oppdaget røyken eller gassen? Hva gjør du – etter å ha varslet 110? Skal du skynde deg over til lageret for å se om du kan hjelpe til med slukking, eller skal du konsentrere deg om snarest å evakuere dine egne medarbeidere? Det hadde kanskje vært greit å vite hva naboen driver med? Og kanskje hadde det vært lurt å snakke sammen om hva dere gjør hvis noe uforutsett skjer?

Eksempel 2: Kjøpesenter

Et større kjøpesenter har nylig etablert en gourmet-restaurant med kjøkken som bruker gass. Det oppdages røykutvikling i det elektriske anlegget, men røykkilden blir ikke lokalisert. Hva gjør du etter å ha varslet 110? Skal du begynne å slukke? Skal du varsle nabovirksomhetene? Hva med kundene og evakuering av kjøpesenteret? Har dere snakket sammen om hva dere skal gjøre når noe uventet skjer?

Hvem skal ta ansvar for samordning?

Det er virksomhetene selv som skal vurdere om det er nødvendig å samordne internkontrollen. Det er også virksomhetene selv som i så fall må lage en skriftlig avtale om hvem som skal ha dette ansvaret. Det er naturlig at driftsselskapet, utleieren eller eieren har en sentral rolle knyttet til å etablere og gjennomføre samordningen. Hovedregelen er at den virksomheten som har ansvaret for å samordne internkontrollen, må ha nødvendig oversikt, kompetanse og myndighet til å ivareta dette ansvaret.

Hvilken rolle har tilsynsmyndighetene?

Hvis virksomhetene selv ikke har avtalt hvem som skal ha samordningsansvaret, kan tilsynsmyndighetene bestemme hvem som skal ta det. I noen tilfeller kan tilsynsmyndighetene også gjøre om på en allerede inngått samarbeidsavtale. Det gjelder hvis avtalen ikke tar godt nok hensyn til helse, miljø og sikkerhet.

